

d ů v o d e c h :

Zmateční stížnosti obžalovaného Ervína G-a nebylo lze odepřítí oprávnění. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný slovy »Ať žije policejní reakce« kritisoval činnost policejní stráže, jež jest veřejným orgánem; že kritika tohoto veřejného orgánu je hanobením republiky; že závadný výrok byl pronesen právě při odvádění poslance B-a, a že z této souvislosti je nepochybně, že směřoval proti policii jako veřejnému činiteli republiky; že proto soud dospěl k přesvědčení, že výrokem tím chtěl obžalovaný vyvolati nepřátelskou náladu proti policii, jsa přesvědčen o způsoblosti tohoto projevu, snížení vážnosti republiky a ohrožení obecný mír. Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., vytýká zmateční stížnost tomuto rozsudkovému výroku, že případné hanobení policie jako úřadu není ještě vždy totožné s hanobením republiky samé, a že kritiku policejní stráže jako veřejného orgánu nelze vždy rovnati hanobení republiky. Zrušovací soud vyslovil již opětovně, že prostředkem k hanobení státu mohou býti i útoky proti jeho orgánům nebo úřadům, zdůraznil však při tom, že je tomu tak jen, směřoval-li na venek poznatelný úmysl pachatelův k tomu, by hanobením takového orgánu nebo úřadu byla hanobena republika sama, nikoli však, směřoval-li úmysl pachatelův výhradně k tomu, by bylo útočeno jen na úřad, veřejný orgán a podob. Rozhodným pro rozlišování je proto úmysl, v němž pachatel jednal. Z rozsudku však nelze spolehlivě seznati, zda nalézací soud uvažoval věc s vyloženého hlediska právního, naopak odůvodnění rozsudku zdá se nasvědčovati tomu, že nalézací soud klade prostě hanobení policie jako veřejného orgánu v § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. nechráněného, na roveň hanobení republiky, jež arci jest předmětem ochrany tohoto ustanovení. Zmateční stížnost je proto důvodná. Poněvadž však otázka, kterým z naznačených směrů nesl se úmysl obžalovaného, spadá do oboru otázek rázu skutkového, o nichž rozhoduje nalézací soud na základě volného hodnocení průvodů a čerpaného z nich volného přesvědčení (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.), nelze rozhodnouti ihned ve věci samé, nýbrž jeví se potřeba rozsudek, pokud jde o obžalovaného Ervína G-a, zrušiti a uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4204.

Ustanovení § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 (v doslovu zákona čís. 80/1924) vztahuje se jen na byty, nikoliv i na jiné místnosti (na obchodní nebo živnostenské provozovny).

Předpokladem trestnosti jednání není, by byla žádána částka zřejmě přespřílišná, ani, by se využívalo mimořádných poměrů, vyvolaných válkou.

Jde-li o krám (o obchod) s bytem, není majetkovým prospěchem ve smyslu § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 sb. z. a n. celý peníz, nýbrž jen ta jeho část, kterou lze počítati na byt.

(Rozh. ze dne 12. června 1931, Zm I 815/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 9. září 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem předražování podle § 8 čís. 1 a) a čís. 3 zák. ze 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc odkázal na soud první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Stěžovatel byl obžalován pro přečin předražování podle § 8 čís. 1 odst. 2 a) a čís. 3 zákona čís. 568/19, spáchaného tím, že si dal poskytnouti jako nájemník bytu s krámem za jich postoupení majetkový prospěch, při čemž neoprávněný zisk, jehož bylo trestným činem dosaženo, převyšoval 2.000 Kč. Z doslovu 2. odst. čís. 1 cit. §, jenž vsunut do zákona článkem I. čís. 1 zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n., a z materiálií k němu je patrné, že se ono ustanovení pod a), jímž má býti čeleno bytové lichvě, vztahuje jen na byty, nikoliv však na jiné místnosti, na př. na místnosti určené k provozování obchodu nebo živnosti (sb. n. s. civ. čís. 8829), a že předpokladem trestnosti jednání není, by byla žádána částka zřejmě přespřílišná, ani, by se při onom jednání využívalo mimořádných poměrů, vyvolaných válkou, neboť nelze ustanovení prvního odstavce čís. 1 cit. § 8 vztahovati i na odst. 2. (sb. n. s. tr. čís. 1917, 2615, 2895). Při vypočtení prospěchu majetkového, ať slibovaného, ať daného, je přihlížeti k újmě, již nájemník utrpěl postoupením (odst. 3 čís. 1). Je proto pro posouzení trestnosti obžalovaného lhostejno, zda celkový peníz, jež si dal poskytnouti od Boženy S-ové, je (zřejmě) přemrštěným, neboť nesejde na tom, v jakém je poměru to, co dostal, k tomu, co sám dal, nebo v jaké výši utrpěl újmu; rovněž jest bez významu, zda v místě, kde jest byt s krámem, byla tehdy nouze o krámy, a zda ji lze přičísti na vrub mimořádných poměrů, vyvolaných válkou. Soud nalézací tudíž právem zamítl návrh obžalovaného na výslech znalce o těchto okolnostech, a není tu uplatňované zmatečnosti čís. 4 § 281 tr. ř. Obžalovaný tvrdí, že je podstatný rozpor mezi údaji důvodů, rozsudku a obsahem listin a protokolů, pokud soud dochází k závěru, že prý obžalovaný koupil krám v úmyslu, by jeho prodejem získal značnější část peněz (čís. 5 § 281 tr. ř.). Než tato výtky jest pochybena, srovnávajíc se spisy skutkově zjišťovací výrok (závěr) rozsudku. Je sice pravda, že Josef R. dostal od obžalovaného kromě 9.324 Kč předem ještě 2.000 Kč, jež nalézací soud neodečítá obžalovanému, ale i po odečtení jich zbývá podle jeho vlastního doznání 2.186 Kč, tedy částka přes 2.000 Kč, takže tvrzená v tomto směru neúplnost podle čís. 5 netýká se rozhodných skutečností. Než tento peníz nelze označiti jako majetkový prospěch obžalovaného ve smyslu odst. 2 a) cit. zák. ustanovení, neboť nešlo tu jen o byt, nýbrž o krám s pokojem, a o obchod v krámě provozovaný, o jeho příslušenství a zásoby. Rozhodným pro posouzení trestnosti je jen, zda v částce, již lze z celkového peníze počítati na byt (pokoj), měl obžalovaný nějaký majetkový prospěch;

rozsudek nemá v tomto směru zjištění, ani průvodní řízení neposkytuje pro rozpočtení částky 2.186 Kč podkladu; jest uvážiti zejména, že Boženě S-ové podle jejího tvrzení šlo o koupi obchodu. Obžalovaný právem vytýká rozsudku nalézacího soudu, že ze skutkových okolností jím zjištěných nelze dospěti k závěru, že jde o zažalovaný přečin. Poněvadž za tohoto stavu věci nelze se vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení, a zrušovací soud sám nemůže ještě rozhodnouti ve věci samé, bylo za souhlasu generálního prokurátora v neveřejném sedění ihned vyhověti zmateční stížnosti, a podle § 5 zák. z 31. prosince 1877, čís. 3 zák. z roku 1878 rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 4205.

Výkon trestu, jehož podmíněný odklad byl — třeba pro nevědomost o souběhu s jinými trestnými činy téhož vinníka — vinníku právoplatně povolen, nemůže zpravidla býti nařízen pro skutečnosti, jež nastaly dříve, než byl odklad trestu vysloven, třebaže byly soudu, když učinil tento výrok, neznámé a dostaly se k jeho vědomosti teprve po onom výroku. Totéž platí pro opomenutí některého výroku v onom rozhodnutí (v rozsudku, v usnesení), v němž mohl (měl) býti výrok ten podle zákona učiněn, najmě i pro výrok pozdějšího rozsudku, že má býti vykonán i trest uložený předchozím rozsudkem.

Výrok, jímž v případě § 265 tr. ř. rozhodl podle čtvrté a šesté věty § 6 zák. o podm. ods. soud, vynesší pozdější rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba tresty, či zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený, nelze napadati stížností podle § 8 (3), § 20, nýbrž opravnými prostředky podle § 7 (3) zák. čís. 562/1919.

Nejde-li o prvotní určení podmíněnosti (nepodmíněnosti) odsouzení v případech § 265 tr. ř., nýbrž o nařízení výkonů trestů, jichž výkon byl již právoplatně odložen, nepřichází v úvahu předpis § 7 (3), nýbrž § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919.

Pro stížnost podle § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 neplatí povinnost určitě označiti stížnostní body a okolnosti stížnost odůvodňující.

(Rozh. ze dne 12. června 1931, Zm I 300/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením vrchního soudu v Praze ze dne 3. března 1931, jímž bylo stížnosti státního zastupitelství v Jičíně do usnesení krajského soudu v Jičíně ze dne 24. listopadu 1930 vyhověno a napadené usnesení změněno tak, že se návrhu státního zástupce vyhovuje a nařizuje podle § 6 čís. 4 zákona čís. 562/1919 výkon trestů, uložených podmíněně Jaroslavu P-ovi rozsudkem krajského soudu v Liberci ze dne 9. května 1930, č. j. Tk 451/30-8 a rozsudkem krajského soudu v Jičíně ze dne 8. srpna 1930, č. j. Tk V 309/30-17, byl porušen zákon v ustanovení § 6 čís. 4